

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. декана факультету міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу

Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

«28» серпня 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Система та механізми здійснення зовнішньої політики

Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Освітня програма	«Міжнародна інформаційна безпека»
Вид дисципліни	вибіркова

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«28» серпня 2024 року, протокол № 19

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

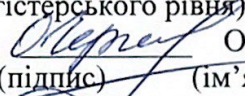
Ірина ПЕРЕСИПКІНА, канд. політ. наук, доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від «27» серпня 2024 року № 21

в.о. завідувача кафедри Ірина ПЕРЕСИПКІНА
(підпис) (ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародна інформаційна безпека»

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна інформаційна безпека» (магістерського рівня)
 Олена ЧЕРНЕНКО
(підпис) (ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин і туристичного бізнесу

Протокол від «28» серпня 2024 року № 16

Голова науково-методичної комісії Олена МИКОЛЕНКО
(підпис) (ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Система та механізми здійснення зовнішньої політики» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародна інформаційна безпека» підготовки магістра за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою та завданням навчальної дисципліни є сформувати у здобувачів знання про сутність системи та механізмів здійснення зовнішньої політики у провідних державах світу; визначити роль прийняття політичних рішень в процесі здійснення зовнішньої політики.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основне завдання вивчення дисципліни полягає у набутті фахових компетенцій:

формування загальних компетентностей

ЗК1. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК6. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

формування спеціальних компетентностей

СК1. Здатність виявляти та аналізувати природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики.

СК2. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо здійснення міжнародної та зовнішньополітичної діяльності.

СК3. Здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.

СК5. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК11. Здатність аналізувати природу зовнішньої політики та міжнародних відносин, еволюцію підходів до їх формування та здійснення, принципи організації та функціонування інститутів зовнішньої політики, прогнозувати систему міжнародних відносин.

1.3. Кількість кредитів – 4

1.4. Загальна кількість годин - 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	-й
Семестр	
3-й	-й
Лекції	
18 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
9 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
93 год.	год.
Індивідуальні завдання	

1.6. Загальні програмні результати навчання

знання:

РН1. Знати та розуміти природу, джерела та напрями еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.

уміння:

РН6. Застосовувати сучасні наукові підходи, методології та методики для дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики.

РН7. Аналізувати та оцінювати проблеми міжнародної та національної безпеки, міжнародні та інтернаціоналізовані конфлікти, підходи, способи та механізми забезпечення безпеки у міжнародному просторі та у зовнішній політиці держав.

РН9. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку.

РН10. Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Система та механізми здійснення зовнішньої політики

Сутність зовнішньої політики: поняття та основні категорії. Історична еволюція зовнішньої політики держав. Основні принципи та система здійснення зовнішньої політики. Державні органи зовнішніх зносин. Центральні органи зовнішніх зносин держави. Суб'єкти зовнішньої політики: держава та недержавні актори (транснаціональні корпорації та НУО). Роль міжнародних організацій у формуванні зовнішньої політики. Вплив міжнародних медіа на формування зовнішньої політики.

Національні інтереси та їхня роль у зовнішньополітичній діяльності. Зовнішньополітична стратегія: формулювання та реалізація. Види зовнішньої політики: економічна, військова, дипломатична. Політичні механізми здійснення зовнішньої політики: війни, воєнний тиск. Роль військової сили у зовнішній політиці. Економічні механізми здійснення зовнішньої політики. Економічна дипломатія та торгівельні угоди. Санкції як

інструмент впливу в зовнішньополітичній діяльності. Ідеологічні механізми здійснення зовнішньої політики. Дипломатія – як механізм здійснення зовнішньої політики. Політичні переговори: процеси та підходи.

Тема 2. Процес прийняття рішень у зовнішній політиці держави

Сутність процесу прийняття політичних рішень у зовнішній політиці держави. Теорії прийняття і реалізації політичних рішень. Політичні рішення як складова частина зовнішньої політики держави. Типи політичних рішень та критерії їх аналізу. Етапи прийняття політичних рішень. Прийняття рішень на урядовому рівні. Стадії процесу прийняття рішень у зовнішній політиці. Методи прийняття політичних рішень. Специфіка сучасного методу прийняття зовнішньополітичних рішень «decision-making». Оцінка внутрішньої підтримки та суспільної думки.

Тема 3. Система та механізми здійснення зовнішньої політики США

Інститути та механізми зовнішньої політики США. Державні органи зовнішніх зносин США. Президент та зовнішня політика США. Рада національної безпеки в системі зовнішньої політики США. Виконавча влада та зовнішня політика США. Конгрес та міжнародна діяльність. Рушійні сили зовнішньої політики офіційного Вашингтону. Процес прийняття зовнішньополітичних рішень у здійсненні зовнішньої політики США. Зовнішньополітична стратегія США в умовах глобального домінування.

Тема 4. Система та механізми здійснення зовнішньої політики провідних держав Азії, Африки та Латинської Америки

Інститути та механізми зовнішньої політики Китайської Народної Республіки. Інститути та механізми зовнішньої політики Японії. Інститути та механізми зовнішньої політики Індії. Інститути та механізми зовнішньої політики Ірану. Інститути та механізми зовнішньої політики Пакистану. Інститути та механізми зовнішньої політики Туреччини. Інститути та механізми зовнішньої політики Об'єднаних Арабських Еміратів.

Інститути та механізми зовнішньої політики Нігерії. Інститути та механізми зовнішньої політики Південно-Африканської Республіки та Демократичної Республіки Конго.

Інститути та механізми зовнішньої політики Куби та Венесуели. Інститути та механізми зовнішньої політики Мексики. Інститути та механізми зовнішньої політики Бразилії. Інститути та механізми зовнішньої політики Аргентини.

Тема 5. Система та механізми здійснення зовнішньої політики провідних країн Європи

Інституційний механізм спільної зовнішньої політики Європейського Союзу: Європейська рада, Рада, Європейська комісія, Європейський парламент, Високий представник Союзу з зовнішніх справ та політики безпеки, Європейська служба зовнішньої діяльності, Комітет з питань політики та безпеки. Основні цілі та механізми спільної зовнішньої політики ЄС. Групи категорій дослідження механізмів зовнішньої політики ЄС: 1) аналітична модель «раціонального актора»; 2) модель прийняття рішень «decision-making model»; 3) група чинників, через які можна переміститися від понять «актор» і «процес» до менш матеріальних аспектів аналізу у формі коефіцієнтів «соцієтальність» або «ідентичність».

Інститути та механізми зовнішньої політики Великої Британії. Інститути та механізми зовнішньої політики Франції. Інститути та механізми зовнішньої політики Німеччини.

Інститути та механізми зовнішньої політики Італії. Інститути та механізми зовнішньої політики Іспанії.

Інститути та механізми зовнішньої політики України. Державні органи зовнішніх зносин України: Президент України, Прем'єр-міністр України і Міністр закордонних справ України. Сучасна система дипломатичних відносин України. Місце політичних рішень в процесі розвитку сучасної України.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах				Обсяг у годинах			
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	пз	с.р.		л	п	с.р
Тема 1. Система та механізми здійснення зовнішньої політики.	19	3	1	18				
Тема 2. Процес прийняття рішень у зовнішній політиці держави.	20	3	2	19				
Тема 3. Система та механізми здійснення зовнішньої політики США.	21	4	2	19				
Тема 4. Система та механізми здійснення зовнішньої політики провідних держав Азії, Африки та Латинської Америки.	21	4	2	19				
Тема 5. Система та механізми здійснення зовнішньої політики провідних країн Європи.	21	4	2	19				
Усього годин	120	18	9	93				

4. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Назва теми	Кількість годин
	Денна
Тема 1. Система та механізми здійснення зовнішньої політики.	1
Тема 2. Процес прийняття рішень у зовнішній політиці держави.	2
Тема 3. Система та механізми здійснення зовнішньої політики США.	2
Тема 4. Система та механізми здійснення зовнішньої політики провідних держав Азії, Африки та Латинської Америки.	2
Тема 5. Система та механізми здійснення зовнішньої політики провідних країн Європи.	2
Разом	9

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Види, зміст самостійної роботи	Денна форма
<p>Тема 1. Система та механізми здійснення зовнішньої політики. <i>Завдання:</i> ознайомлення з літературою по темі, конспектування тез, підготовка доповідей, дистанційний курс у Moodle «Система та механізми здійснення зовнішньої політики», Тема 5. https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5892</p>	18
<p>Тема 2. Процес прийняття рішень у зовнішній політиці держави. <i>Завдання:</i> ознайомлення з літературою по темі, конспектування тез, підготовка доповідей, дистанційний курс у Moodle «Система та механізми здійснення зовнішньої політики», Тема 5. https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5892</p>	18
<p>Тема 3. Система та механізми здійснення зовнішньої політики США. <i>Завдання:</i> ознайомлення з літературою по темі, конспектування тез, підготовка доповідей, дистанційний курс у Moodle «Система та механізми здійснення зовнішньої політики», Тема 5. https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5892</p>	19
<p>Тема 4. Система та механізми здійснення зовнішньої політики провідних держав Азії, Африки та Латинської Америки. <i>Завдання:</i> ознайомлення з літературою по темі, конспектування тез, підготовка доповідей, дистанційний курс у Moodle «Система та механізми здійснення зовнішньої політики», Тема 5. https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5892</p>	19
<p>Тема 5. Система та механізми здійснення зовнішньої політики провідних країн Європи. <i>Завдання:</i> ознайомлення з літературою по темі, конспектування тез, підготовка доповідей, дистанційний курс у Moodle «Система та механізми здійснення зовнішньої політики», Тема 5. https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5892</p>	19
Разом	93

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Навчальним планом не передбачено.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП відображає табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «Система та механізми здійснення зовнішньої політики»

Шифр ПРН (відповідно до ОПП)Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання

<p>РН1. Знати та розуміти природу, джерела та напрями еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.</p>	<p>Лекції, семінари та практичні заняття, дискусії та круглі столи, інтерактивний метод, самостійна робота, використання мультимедійних засобів, а також методи дистанційного навчання на платформах Zoom, Moodle.</p>	<p>Усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання усних виступів з доповідями, виконання письмових (тестових) завдань, виконання аналітичних завдань, письмової залікової роботи.</p>
<p>РН6. Застосовувати сучасні наукові підходи, методології та методики для дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики.</p>	<p>Лекції, семінари та практичні заняття, дискусії та круглі столи, інтерактивний метод, самостійна робота, використання мультимедійних засобів, а також методи дистанційного навчання на платформах Zoom, Moodle.</p>	<p>Усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання усних виступів з доповідями, виконання письмових (тестових) завдань, виконання аналітичних завдань, письмової залікової роботи.</p>
<p>РН7. Аналізувати та оцінювати проблеми міжнародної та національної безпеки, міжнародні та інтернаціоналізовані конфлікти, підходи, способи та механізми забезпечення безпеки у міжнародному просторі та у зовнішній політиці держав.</p>	<p>Лекції, семінари та практичні заняття, дискусії та круглі столи, інтерактивний метод, самостійна робота, використання мультимедійних засобів, а також методи дистанційного навчання на платформах Zoom, Moodle.</p>	<p>Усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання усних виступів з доповідями, виконання письмових (тестових) завдань, виконання аналітичних завдань, письмової залікової роботи.</p>
<p>РН9. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку.</p>	<p>Лекції, семінари та практичні заняття, дискусії та круглі столи, інтерактивний метод, самостійна робота, використання мультимедійних засобів, а також методи дистанційного навчання на платформах Zoom, Moodle.</p>	<p>Усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях; оцінювання усних виступів з доповідями, виконання письмових (тестових) завдань, виконання аналітичних завдань, письмової залікової роботи.</p>
<p>РН10. Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та</p>	<p>Лекції, семінари та практичні заняття, дискусії та круглі столи, інтерактивний метод,</p>	<p>Усне опитування або письмовий (тестовий) контроль на лекціях та семінарських заняттях;</p>

ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.	самостійна робота, використання мультимедійних засобів, а також методи дистанційного навчання на платформах Zoom, Moodle.	оцінювання усних виступів з доповідями, виконання письмових (тестових) завдань, виконання аналітичних завдань, письмової залікової роботи.
---	---	--

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом).

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

При вивченні дисципліни «Система та механізми здійснення зовнішньої політики» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю.

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на практичних заняттях відповідно до контрольних цілей.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи здобувача під час лекційних та практичних занять (групова дискусія, тренінгові завдання);
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань в ході індивідуально / командної роботи здобувачів;
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- оцінювання умінь та навичок проводити фокус-групи, збирати та обробляти дані.

На практичному занятті здобувач може отримати від 1 до 10 балів. Максимально здобувач може отримати 60 балів в ході лекційних та практичних занять.

Сума балів за виконані завдання на практичному занятті наведена в пункті 9.

Поточний контроль самостійної роботи здобувачів проводиться у формі опрацювання навчальної літератури за темою, підготовка доповідей та презентацій.

Сума балів, які здобувач може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Розрахункова шкала для оцінювання роботи здобувачів за **поточним контролем**:

Кількість балів	Критерії оцінювання
45-60	Систематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність пропусків занять без поважної причини, відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного

	практичного заняття, висока активність роботи на практичному занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, вміння мислити абстрактно і узагальнено, здатність публічно представити матеріал.
31-44	Систематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність пропусків занять без поважних причин, відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного практичного заняття, висока активність роботи на практичному занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді з несуттєвими помилками при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, здатність публічно представити матеріал
26-30	Наявність пропущених лекцій та практичних занять, відпрацювання тем пропущених практичних занять, виконання завдань до кожного практичного заняття, активна робота на практичних заняттях, засвоєння основних положень курсу, допущення декількох незначних помилок при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
21-25	Наявність пропущених лекцій та практичних занять, відпрацювання тем пропущених практичних занять, епізодична відсутність виконання завдань, участь у роботі на практичних заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу, неповні відповіді при виконанні завдань, складності при визначенні теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
16-20	Несистематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність на заняттях без поважних причин, наявність декількох невідпрацьованих тем пропущених практичних занять, епізодична відсутність виконаних завдань, участь у роботі на практичних заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення помилок при виконанні завдань, великі складності при визначенні теоретичних питань на які розраховані завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
11-15	Епізодичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність на заняттях без поважної причини, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та практичних занять, епізодична відсутність виконаних завдань, пасивна робота на практичних заняттях (участь у роботі останніх лише за наявності стимулу з боку викладача), наявність певного уявлення щодо матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення значної кількості помилок при виконання завдання, невміння визначити теоретичні питання, на які розраховано завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
6-10	Систематичні пропуски лекцій та практичних занять без поважних причин, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та практичних занять. систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на практичних заняттях, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних

	помилки при виконанні завдань, нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання.
0-5	Систематичні пропуски лекцій та практичних занять без поважних причин, теми пропущених лекцій та практичних занять не відпрацьовані, систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на практичних заняттях, відсутність знань, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдання. Нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання, невміння публічно представити матеріал.

Підсумковий семестровий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на основі проведення заліку. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час вивчення зазначених тем.

Сума балів, які здобувач може набрати за підсумковим контролем, дорівнює 40.

Сума балів за виконані завдання на практичному занятті наведена в пункті 9.

Здобувачі, знання яких оцінені мінімально необхідною для складання заліку кількістю балів, не мають право на виконання додаткових завдань для підвищення отриманої кількості балів.

Здобувачі, які були відсутні на лекції чи семінарському занятті, або отримали незадовільну оцінку, відпрацьовують пропущене заняття або незадовільну оцінку викладачу у дні його консультацій за графіком, затвердженим кафедрою.

Для відпрацювання здобувач зобов'язаний надати індивідуально виконане завдання за темою пропущеного заняття та продемонструвати належний рівень теоретичної підготовки за темою заняття, яке відпрацьовується.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувача. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового **заліку** в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією робочою програмою дисципліни «Система та механізми здійснення зовнішньої політики».

Підсумковий контроль здійснюється після вивчення дисципліни.

Проведення заліку у вигляді **залікової роботи (білету)**. У одному білеті запропоновано 2 питання, кожне питання оцінюється у 20 балів. Загальна кількість балів за успішне виконання залікової роботи – 40.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО здобувачам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **залік дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Система та механізми здійснення зовнішньої політики» <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5892>

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на заліку здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Оцінка успішності здобувача з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок за поточним та підсумковим контролем.

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання					Разом	Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5			
12	12	12	12	12			

					60	40	100
--	--	--	--	--	----	----	-----

Набрана кількість рейтингових балів здобувачем служить основою для оцінки.

За результатами поточного та підсумкового контролю здобувач може набрати від 0 до 100 балів включно.

**Критерії оцінювання поточного контролю знань здобувачів
за 12 бальною шкалою**

Кількість балів	Критерії оцінювання
11-12	Здобувач вищої освіти питання розкрив повністю, вільно оперує поняттями та термінологією, демонструє глибокі теоретичні знання джерел, має власну точку зору відносно питань, що розглядаються і може аргументовано її доводити
9-10	Здобувач вищої освіти питання розкрив повністю, вільно оперує поняттями та термінологією, демонструє глибокі теоретичні знання джерел, має власну точку зору відносно питань.
7-8	Здобувач вищої освіти питання розкрив повністю, вільно оперує поняттями та термінологією, демонструє глибокі теоретичні знання додаткових джерел.
5-6	Здобувач вищої освіти неповно розкрив питання, але вільно оперує термінологією і поняттями, демонструє знання джерел.
3-4	Здобувач вищої освіти розкрив питання у загальних рисах, спостерігаються деякі упущення при відповіді на питання, обґрунтування неточні, не підтверджуються достатньо обґрунтованими доказами
1-2	Здобувач вищої освіти розкрив питання неповно, але розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але при цьому слабо орієнтується в літературних джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно
0	Здобувач вищої освіти не в змозі дати відповідь на поставлені запитання або надає неправильну відповідь, не розуміє суть питання, не ознайомлений з джерелами, не може робити висновки

Критерії оцінювання підсумкового контролю знань здобувачів

Кількість балів 1 питання	Критерії оцінювання
15-20	Здобувач вищої освіти відповідає виявленню всебічного системного і глибокого знання програмного матеріалу, засвоєння основної і додаткової літератури, демонструє чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами, передбаченими програмою дисципліни; виявляє творчі, аналітичні здібності в розумінні, викладі і використанні навчально-програмного матеріалу; уміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, а також робить власні висновки та пропозиції
10-14	Здобувач вищої освіти відповідає виявленню глибокого знання програмного матеріалу, демонструє чітке володіння понятійним апаратом, методами, інструментами, передбаченими програмою дисципліни; однак недостатньо використано знання літературних джерел, вміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій та явищ, висновки в роботі недостатньо аргументовані

5-9	Здобувач вищої освіти недостатньо повно проявляє знання основного програмного матеріалу; володіння необхідними методами та інструментами аналітичного мислення; вміння використовувати їх для вирішення типових ситуацій, допускаючи окремі помилки, робить неаргументовані висновки, не підтверджуючи їх літературними джерелами та прикладами
1-4	Здобувач вищої освіти розкриває питання недостатньо повно, але володіє понятійним апаратом освітнього компоненту на середньому рівні; намагається робити висновки, але при цьому слабо орієнтується в літературних джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно, висновки відсутні
0	Здобувач вищої освіти не в змозі дати відповідь на поставлені запитання або надає неправильну відповідь, не розуміє суть питання, не ознайомлений з джерелами, не може робити висновки

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	Для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

основна:

1. Актуальні питання сучасної політики: словник-довідник для працівників ОВС / за ред. проф. М. П. Гетьманчука. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2010. 118 с.
2. Артёмов І.В. Європейська інтеграція України: стан, проблеми, перспективи: зб. наук. статей. Книга 2. Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2014. 452 с.
3. Баранівський В.Ф. Політологія: підручник. Київ: Національна академія управління, 2016. 235 с.
4. Бережна К. Принципи організації та функціонування інститутів влади в Європейському Союзі та Україні: порівняльно-правовий аналіз. Київ: ЗНУ, 2017. 405 с.
5. Ващенко К. Методологічні засади дослідження політичного аналізу і прогнозу. *Нова парадигма*. Вип. 61. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. С. 73–85.
6. Ващенко К. О. Політичний аналіз і прогноз в сучасній Україні: монографія. Київ: Логос, 2008. 288 с.
7. Ващенко К. О. Специфіка прогностичного забезпечення міжнародної політики. *Політологічний вісник: зб. наук. праць*. Вип 37. Київ: «ІНТАС», 2008. С. 70–79.
8. Висоцький О. Ю. Політична влада в Україні: проблеми легітимізації та модернізації. Дніпропетровськ: Інновація, 2012. 130 с.
9. Власов В.Г. Зміст та механізми зовнішньої політики сучасної держави. *Міжнародні відносини. Серія «Політичні науки»*. 2015. №8. С. 1-14.
10. Вовк Р. В. Моделювання міжнародних відносин: навч. посіб. Київ: Знання, 2012. 246 с.

11. Горбатенко В.П. Політичне прогнозування: теорія, методологія, практика. Київ: Генеза, 2006. 400 с.
12. Деменко О. Ф. Пріоритети зовнішньої політики України на сучасному етапі. *Вісник Національного університету оборони України*. 2014. Вип. 4. С. 362-367.
13. Євмешкіна О. Л. Поняття прогнозування та взаємозв'язок прогнозування й державного стратегічного планування. *Держава та регіони*. 2016. №3 (55). С. 28-32.
14. Євмешкіна О. Л. Реалізація функції прогнозування на різних рівнях державного управління. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2017. №1 (32). С. 28-32.
15. Зовнішня політика України та міжнародне співробітництво: розвиток двосторонніх і багатосторонніх відносин з країнами світу, участь і співпраця з міжнародними організаціями : рекомендаційний список літератури / за заг. ред. І. І. Тіщенко. Київ : б.в., 2021. 130 с.
16. Іваницька О. Зовнішня політика країн Західної Європи та Північної Америки у постбіполярний період (1990-і – 2000-і роки). Київ: Слово, 2012. 720 с.
17. Історія політичної думки: підручник / за заг. ред. Н. М. Хоми. Л.: «Новий Світ-2000», 2017. 1000 с.
18. Корсунський С. Зовнішня політика в епоху трансформацій. Київ: Vivat, 2020. 256 с.
19. Макаренко Є. А. Проблеми, здобутки і перспективи спільної зовнішньої політики ЄС: погляд на сучасність і майбутнє. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2012. Вип. 108(1). С. 14-22.
20. Макаренко Є.А. Інформаційна демократія у стратегіях зовнішньої і внутрішньої політики республіки Польща. *Міжнародні відносини. Серія: Політичні науки*. 2017. № 13. С. 34-41.
21. Нова зовнішня політика України: погляди аналітиків. Київ: Міжнародний центр перспективних досліджень Інститут світової політики, 2010. 164 с.
22. Піпченко Н.О. Соціальні медіа у структурі зовнішньої політики провідних міжнародних акторів: монографія. Київ : Центр вільної преси, 2014. 333 с.
23. Політологія: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 540 с.
24. Політична влада і опозиція в Україні: порівняльний аналіз із зарубіжними країнами / Ф. М. Рудич та ін. Київ: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса, 2016. 483 с.
25. Політична система сучасного суспільства: навч. посіб. / В. Мадіссон та ін. Київ: КНУТД, 2015. 183 с.
26. Політична система: сучасні проблеми розвитку громадянського суспільства і держави: у 2-х томах / за ред. О. В. Скрипнюка. Київ: Логос, 2010.
27. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір. Львів: Тріада Плюс, 2004. 392 с.
28. Рудько С.О. Зовнішня політика країн Західної Європи в постбіполярний період : навчально-методичний посібник із курсу. Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2012. 412 с.
29. Рябцев Г. Політична система суспільства: навч. посіб. Київ: Психея, 2015. 71с.
30. Сізіх Н.В. Теорія прийняття рішень в міжнародних відносинах: Навчальний посібник до лекційного курсу. Київ: Кобза, 2003. 208 с.
31. Стойко О. Трансформація політичних інститутів у сучасних перехідних суспільствах: монографія. Київ: Інститут держави і права ім. В. Корецького, 2016. 415 с.
32. Стратегічне партнерство в міжнародних відносинах. Монографія. Київ: Вадекс, 2018. 542 с.

33. Теорія політики: підручник / Денисенко В. М., Бліхар В. С., Требін М. П. та ін. Львів: Ліга-прес, 2015. 668 с
 34. Терещук В. І. Системний аналіз інституціонального забезпечення реалізації зовнішньої політики публічної дипломатії (на основі досвіду США). *Міжнародні відносини. Серія «Політичні науки»*. №11. 2016.
 35. Форма правління: політичні трансформації на зламі століть: монографія / П. В. Мироненко. Київ: ВЦ «Академія», 2014. 220с.
 36. Хаас Р. Розхитаний світ. Зовнішня політика Америки і криза старого ладу. Київ: Основи, 2019. 376 с.
 37. Чекаленко Л.Д. Зовнішня політика України: підручник. Київ: LAT і К, 2015. 478 с.
- додаткова:**
38. Антонова О.В. Роль виробників державно-управлінських рішень у процесі формування державної політики. *Актуальні проблеми державного управління: Зб. наук. праць*. Д.: ДРІДУ УАДУ, 2001. Вип. 3. С. 86-95.
 39. Браун М.П. Посібник з аналізу державної політики; пер. з англ. Київ: Основи, 2000. 243 с.
 40. Валевський О.Л. Державна політика в Україні: методологія аналізу, стратегія, механізми впровадження. Київ: НІСД, 2001. 242 с.
 41. Говлет М. Дослідження державної політики: цикли та підсистеми політики; пер. з англ. Львів: Кальварія, 2004. 264 с.
 42. Гогвуд Б. Аналіз політики для реального світу; пер. з англ. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. 396 с.
 43. Кухта Б. Л. Політична влада та її рішення. Львів: Центр політичних досліджень, 2006. 237 с.
 44. Луцишин Г. І. Національна консолідація України в умовах сучасного політичного процесу: монографія. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. 364 с.
 45. Найчук А. В. Політична теорія держави: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: Д. Г. Зволейко, 2012. 199 с.
 46. Політико-правова система України: курс лекцій. навч. посіб. / В. Кириченко та ін. Запоріжжя: ЗНТУ, 2016. 203 с.
 47. Романов В.Є. Аналіз державної політики: проблеми походження, теорії та перспектив розвитку. *Вісник УАДУ*. 2001. № 1. С. 250-256.
 48. Рудько С. О. Зовнішня політика та політичні системи Французької Республіки та Федеративної Республіки Німеччини : підручник із курсу. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2015. 298 с
 49. Тертичка В. Проблеми оцінювання результативності й ефективності в аналізі державної політики. *Вісник Укр. акад. держ. упр. при Президентові України*. 2002. № 1. С. 215-222.
 50. Чекаленко Л.Д. Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів): підручник. Дипломатична академія України при МЗС України. 2-ге вид. Київ: Кондор, 2011. 290 с.

11. ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ, ВІДЕО-ЛЕКЦІЇ, ІНШЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Інститут зовнішньополітичних досліджень. URL: <http://www.fpri.kiev.ua>

2. Київський інститут проблем управління імені Горшеніна. URL: <http://institute.gorshenin.ua>
3. Міністерство закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/ua>
4. Науковий журнал «Acta de Historia&Politica: Saeculum XXI». URL: <https://ahpsxxi.org/index.php/journal/issue/archive>
5. Науковий журнал «Актуальні проблеми міжнародних відносин». URL: <http://apir.iir.edu.ua/index.php/apmv/issue/view/244>
6. Науковий журнал «Зовнішні справи». URL: <http://ufpa.org.ua/>
7. Науковий журнал «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». URL: <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/index>
8. Науковий журнал «Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти». URL: <http://international-relations.knukim.edu.ua/>
9. Науковий журнал «Міжнародні та політичні дослідження». URL: <http://heraldiss.onu.edu.ua/issue/archive>
10. Рада зовнішньої політики «Українська призма». URL: <http://prismua.org/pro-radu/>
11. Українське національне інформаційне агентство «Укрінформ». URL: <https://www.ukrinform.ua>
12. Українське Незалежне Інформаційне Агентство Новин. URL: <https://www.unian.ua>
13. Український центр економічних і політичних досліджень ім. Олександра Разумкова. URL: <http://razumkov.org.ua>

12. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ДЕННОЮ ФОРМОЮ В УМОВАХ ДІЇ ОБСТАВИН НЕПЕРЕБОРНОЇ СИЛИ

В умовах обставин непереборної сили освітній процес в університеті здійснюється за дистанційною формою навчання згідно з затвердженим розкладом занять на платформі Zoom проводяться лекційні заняття. Семінарські/практичні та консультації, контроль самостійної роботи проводиться на платформах Zoom/Moodle. Складання підсумкового семестрового контролю відбувається дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Система та механізми здійснення зовнішньої політики», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5892>